UUTISET

Pidän tästä työstä ja elämäntavasta. Ei maataloutta harjoiteta pelkästään rahan takia. **MAIDONTUOTTAJA HENRI BRICHART, RANSKA**

”Vauhtia 141-neuvotteluihin”

141-artiklan päättymispäivä 31.12.2013 lähestyy, MTK:n eteläisten liittojen yhteinen maitovaliokunta muistuttaa.

”Artiklan neuvotteluihin on saatava viipymättä vauhtia, jotta maidontuotanto ei jää ’sopimuksettomaan tilaan’ vuoden 2014 alusta alkaen”, valiokunta muistuttaa.

Vaihtoehtoisesti nykyiselle 141-ratkaisulle on neuvoteltava ajoissa jatkoaikaa ennen uuden ratkaisun päätöstä ja toimeenpanoa.

Valiokunta on huolissaan maidontuotannon jatkumiseen vaikuttavista asioista. Eteläisten liittojen alueella on maakuntia, joissa maidontuotanto on huolestuttavissa määrin laskussa, se toteaa kannanotossaan.

Maidontuottajille tehdyn kyselyn mukaan tiloilla on kuitenkin halukkuutta investoida tuotantoon. Tuottajat tarvitsevat pikaisesti tuotannon jatkumista ja kehittämistä tukevia päätöksiä.

Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kanta tulevaan 141-ratkaisuun on, että litrakohtainen tuki on säilytettävä. Kun nykyinen maitokiintiöjärjestelmä päättyy maaliskuussa 2015, käytössä tulee olla uusi tuotannon hallintajärjestelmä tukioikeuksilla, jotka on johdettu nykyisistä, tiloille määritellyistä maitokiintiöistä.

MT

Läntiset maakunnat huolissaan EU-rahoista

Läntisen Suomen maakuntahallitukset ovat huolissaan Euroopan sosiaalirahaston (ESR) varojen valumisesta kansallisen työvoimapolitiikan jatkeeksi.

Rahat tulisi mieluummin käyttää kehittämiseen ja uudistamiseen kuin työvoimapolitiikkaan.

Viime viikolla Jyväskylässä kokoontuneet maakuntahallitukset ja maakuntavaltuustojen puheenjohtajat toteavat yhteisessä julkilausumassaan, että rakennerahastojen välisessä painotuksessa on huolehdittava riittävästä Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) osuudesta. Sen pitäisi olla 60 prosenttia Suomen rahoituskehyksestä.

Perusajatus alueläht öisyys

Erityisenä huolena maakunnissa ovat ESR-toimintalinjojen painotukset, joissa nähdään selvä ristiriita.

Rakennerahastojen perusajatuksena on pidettävä jatkossakin alueläht öisyys. Ohjelmatavoitteet ovat kansallisia, mutta toteutus alueilla.

EU-komissio kannustaa Suomea innovaatioiden laajentamiseen ja monipuolistamiseen. Maakuntien mielestä se onnistuu vain maakuntien liittojen avulla.

Hallinnon yksinkertaistamista maakunnat kannattavat. Maakuntien yhteistyöelimien merkitystä ohjelmien toimeenpanossa halutaan korostaa.

Länsi-Suomen maakuntien liitot toteavat, että aluehallinnon uudistuksessa vahvistettu työnjako elykeskusten ja maakuntaliittojen kesken toimii. Siihen ei ole tarvetta puuttua.

Kaikkien ministeriöiden aluehallinnon rajojen yhteensopivuutta tulee parantaa, samoin tehtäväjakoa keskus- ja aluehallinnon välillä.

Länsi-Suomen maakuntien yhteisfoorumiin kuuluvat Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjanmaa ja Satakunta.

REIJO VESTERINEN

EU:n korkeinta maataloustukea maksetaan Kanarian saarilla

Alhaisimmat hehtaarituet ovat Itä-Euroopassa ja Espanjan ja Portugalin kuivilla alueilla. Kansalliset tuet nostavat suomalaisviljelijöiden tukitason EU:n kärkipäähän.

Maatalouden tuki EU:ssa 2009
FADN-aluejaon mukaan

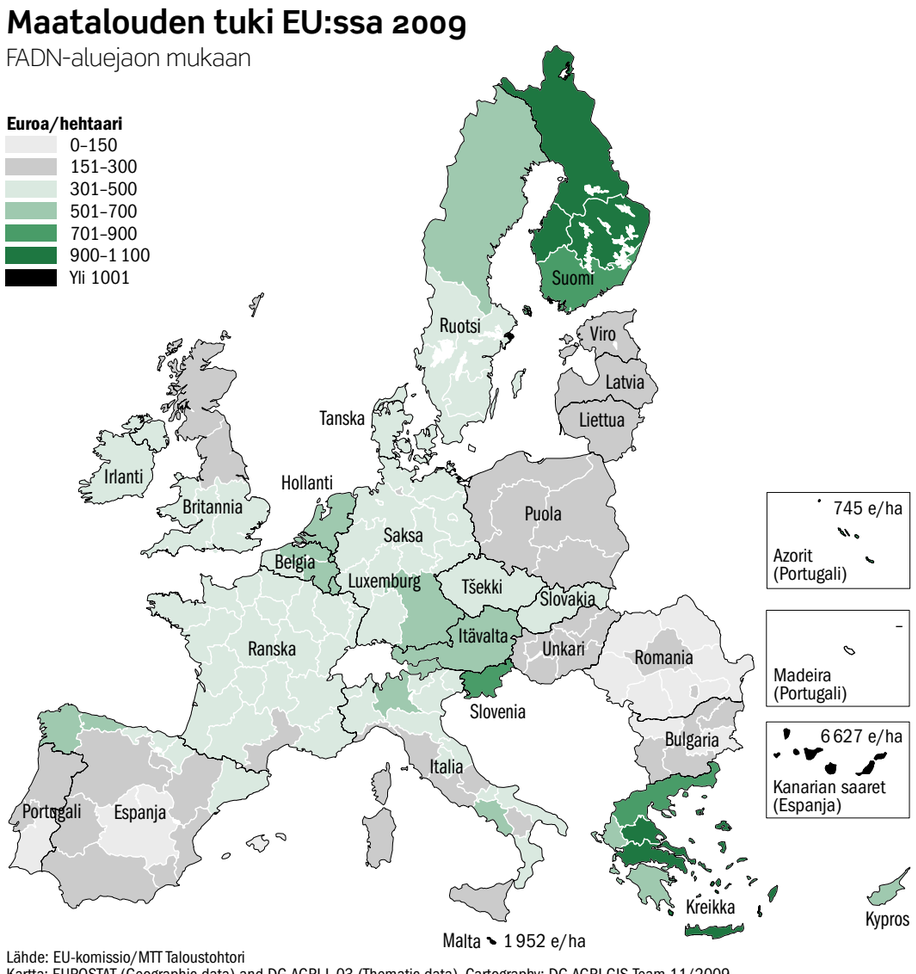

Lähde: EU-komissio/MTT Taloustohtori
Kartta: EUROSTAT (Geographic data) and DG AGRI L.03 (Thematic data), Cartography: DG AGRI GIS-Team 11/2009
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

MT

BRYSSEL (MT)
EU:n korkeinta maataloustukea maksetaan Espanjalle kuuluvilla Kanarian saarilla. Jos tuet jaetaan tasan peltohehtaareille, oli Kanarian maataloustuki vuonna 2009 huikeat 6 600 euroa hehtaaria kohti.

Korkeaa lukua selittävät EU:n merentakaisten alueiden erityistuet sekä keskittyminen erikoiskasvien, kuten banaanien, tomaattien, tupakan ja kukkien, tuotantoon. Tilat ovat kuitenkin erittäin pieniä. Keskimääräinen tilakoko on Kanarialla vain pari hehtaaria.

EU:n maatilojen kannattavuuskirjanpidon mukaan lähes 2 000 euron hehtaaritukeen ylsi myös Välimeren pikkuruinen saarivaltio Malta.

Kanarian tavoin Maltan pienet tilat ovat erikoistuneet hedelmiin ja vihanneksiin. Saarivaltion tukipottia nostavat myös maan EU-liittymissopimukseen kuuluvat siirtymäkauden tuet.

Historia selittää Kreikan tukia

Jos pikkusaaret jätetään pois, EU:n korkeinta maataloustukea maksettiin vuonna 2009 Suomessa ja Kreikassa.

Suomen tukisummaa nostavat kansalliset tuet, joiden osuus on yli puolet kaikista tuista. Laskelmassa myös kaikki kotieläintuotannolle maksettu tuki on jyvitetty peltohehtaareille. Näin laskien tuki oli Etelä-Suomessa noin 800 euroa ja pohjoisessa reilut 1 000 euroa hehtaaria kohti.

Kreikka taas hyötyy niin sanotusta historiallisesta tukimallista. Maassa yleisille viljelykasveille, kuten tupakalle, oliiveille ja puuvillalle, maksettiin aikoinaan korkeaa hintatukea. Kun tuottajahintoja 1990-luvun alussa alennettiin, korotettiin hehtaaritukia vastaavasti.

Kreikassa tuki vaihtelee 600:n ja 900 euron välillä hehtaaria kohti. Suomesta poiketen se on kuitenkin käytännössä kokonaan EU:n maksamaa.

Ranskan tuet lähellä keskiarvoa

Historiallinen tukimalli tarkoittaa käytännössä, että EU-tuki on sitä korkeampi, mitä parempi satotaso alueella on. Tukitaso on kuitenkin jokaisella tilalla erilainen riippuen siitä, mitä ja kuinka paljon juuri kyseisellä tilalla on tuotettu.

Unionin parhailla maatalousalueilla Benelux-maissa ja Pohjois-Italiassa kokonaistuki vaihtelee 500:n ja 600 euron välillä hehtaaria kohti.

Etelä-Saksan Baijerissa, Itävallassa ja Sloveniassa tukipottia taas kasvattavat ympäristötuet sekä vuoristoalueille maksettava luonnonhaittakorvaus (lfa).

Vastoin yleistä luuloa Ranskassa maataloustuet eivät ole EU-vertailussa erityisen korkeat. Hehtaaria kohti laskettuna tuki vaihtelee maan eri osissa keskimäärin 300:n ja 400 euron välillä.

Peltoalalla mitattuna Ranska on kuitenkin EU:n suurin maatalousmaa ja yhteenlaskettuna ylivoimaisesti suurin EU:n maataloustukien saaja.

Neuvostoperintö leikkaa Baltian tukia

EU:n alhaisimmat tuet löytyvät Itä-Euroopan uusista jäsenmaista sekä Espanjan ja Portugalin eteläosasta.

Espanjassa ja Portugalissa EU-tukia pudottavat kuivuudesta johtuvat alhaiset viitesadot.

Kreikasta poiketen niissä on perinteisesti viljelty kasveja, joilla ei aikanaan ollut yhtä korkeaa hintatukea kuin esimerkiksi tupakalla ja puuvillalla.

Yksi historiallisen tukimallin erikoisuuksista on, että esimerkiksi Portugalissa tukea maksetaan kastelemattomalle pellolle tyypillisen 2 tonnin vehnäsadon mukaan, vaikka nykyään sama pelto tuottaisi kastelun ansiosta 15 tonnia maissia hehtaarilta.

Baltian maita taas rokottaa se, että neuvostoajan jäljiltä suuri osa peltoa jäi kokonaan käyttämättä. Maiden liittyessä EU:n jäseniksi tukea alettiin maksaa vain käytössä olevan pellon mukaan.

Kun vanhoja neuvostoaikaisia peltoja on sittemmin otettu uudelleen käyttöön, on keskimääräinen hehtaarituki pudonnut entisestään.

Osa Itä-Euroopan maista kompensoi matalia EU-tukia kansallisilla lisätuilla. Esimerkiksi Tšekissä ja Slovakiassa tuki on tyypillistä länsieurooppalaista tasoa.

NIKLAS HOLMBERG

Näin laskettiin

Tuki- ja tulovertailu perustuu eurooppalaisen maatilojen kannattavuuskirjanpidon (FADN) tuloksiin. Jokaisessa jäsenmaassa tilastoviranomainen kerää kirjanpitotiloilta tietoja tilojen tuloksista. Suomessa tiedot kerää MTT Taloustutkimus.

Kaikkein pienimmät tilat jäävät otoksen ulkopuolelle. Suomessa aineisto edustaa 40 000 suurinta tilaa.

Tuet on laskettu jakamalla kaikki kirjanpitotilojen tuet niiden peltoalalla. Myös kaikki eläinmäärien tai maitolitrojen perusteella maksetut tuet on laskelmassa jaettu peltohehtaareille.

Luvut eivät kuvaa yksittäisten tilojen saamia tukia, vaan keskimääräistä tukitasoa kullakin alueella. Pienten pinta-alojen erikoiskasvituotanto yleensä kasvattaa hehtaaria kohti laskettua tukea ja isoihin pinta-aloihin perustuva laidunnus taas vastaavasti laskee.

Investointitukia tai esimerkiksi valtion tukemaa maatalouslomitusta ei ole otettu huomioon.

Yrittäjätulo taas kuvaa viljelijän omalle työlle ja omalle pääomalle jäänyttä korvausta. Se ei ota huomioon, kuinka paljon panoksia on kussakin maassa ja alueella jouduttu käyttämään.

Tuet on laskettu vuoden 2009 tietojen perusteella ja tulot ovat keskiarvoja vuosilta 2007–2009.

NIKLAS HOLMBERG

NIKLAS HOLMBERG

Ranskan maidontuottajajärjestön entinen puheenjohtaja Henri Brichart pitää maitoalan tuottajaorganisaatioiden perustamista tärkeänä edistysaskeleena EU-politiikassa.

TILA

Brichartin maatalousyhtymä (4 omistajaa)

100 lypsylehmää, 35 emolehmää, 200 lammasta + 225 ha peltoa
myyntituotot 475 000 euroa
tuet 90 000 euroa
kustannukset ja poistot 425 000 euroa
nettotulos 140 000 euroa
nettotulos henkilöä kohti 35 000 euroa

Tukien tasaus huolettaa ranskalaistuottajaa

EPARCY, RANSKA (MT)
EU-komission halu tasata tukia jäsenmaiden sisällä on iso ongelma ranskalaisille maitotiloille.

”Tällä hetkellä saamme 470 euroa hehtaarilta. Tasaaminen pudottaisi tuen 270 euroon. Voitte kuvitella miten se vaikuttaisi”, ranskalainen maidontuottaja **Henri Brichart** päivittelee.

Ranskassa maataloustuki vaihtelee 50 eurosta 600 euroon hehtaarilta alueesta ja tuotantosuunnasta riippuen. Jos tukierot EU:n suunnitelman mukaan tasattaisiin, kärsijöinä olisivat varsinkin kotieläintilat ja maidontuottajat.

Tukien osuus maatalouden tulosta ei ole Ranskassa yhtä suuri kuin Suomessa, mutta ilman tukia tuotanto ei sielläkään kannattaisi. Brichartin maatalousyhtymän tulos oli viime vuonna noin 140 000 euroa, josta tukien osuus oli 90 000 euroa.

Lähellä Belgian rajaa, 50 asukkaan Eparcyn kunnassa sijaitsevaa yhtymää Brichart pyörittää yhdessä veljensä, veljenpoikansa ja naapurin isännän kanssa.

Maidon tuottajahinta 34 senttiä

Peltoa tilalla on reilut 220 hehtaaria ja lypsylehmiä sata. 35 emolehmää tuottaa teurasvasikoita. Lehmien lisäksi tilalla on pari sataa lammasta.

Maidon tuottajahinta on tällä hetkellä vajaat 34 senttiä litralta.

”Pidemmässä vertailussa hinta on ihan kohtuullinen, mutta tuotantokustannukset ovat viime aikoina nousseet rajusti”, isäntä muistuttaa.

Osuuskunta laskee konekustannuksia

Peltomaa on Ranskassa edullista. Maitovaltaisella Thierachin alueella pellon hinta on noin 3 000–4 000 euroa hehtaarilta, vaikka satotaso esimerkiksi vehnällä vaihtelee 8:n ja 9 tonnin välillä. Parhaimmilla vilja-alueilla pellosta maksetaan Brichartin mukaan noin 10 000 euron hehtaarihintaa.

Ranskassa viljelijät eivät kuitenkaan yleensä itse omista maitaan. Myös Brichartin pelloista suurin osa on vuokramaita. Vuokrahinta on noin 200 euroa hehtaarilta.

Kustannuksia laskee myös paikkakunnan viljelijöiden yhteinen koneosuuskunta, josta jokainen tila saa isommat koneet vuorollaan käyttöönsä.

Tulotasoonsa Brichart on tyytyväinen. ”Pidän tästä työstä ja elämäntavasta. Ei maataloutta harjoiteta pelkästään rahan takia.”

Hän toivoo lastensa aikanaan jatkavan sukutilaa. ”11-vuotias nuorimmainen poika voi olla kiinnostunut, mutta vielä on vähän aikaista sanoa”, isäntä naurahtaa.

NIKLAS HOLMBERG

Brichartin tilalla maidon keskituotos on vajaat 9 000 litraa. Lehmät pääsevät laitumelle huhtikuusta lokakuuhun. Lypsy hoidetaan 16-paikkaisella lypsyasemalla.

Maataloustuottajain yhdistysten
SYYSKOKOUKSET
pidetään 26.11.–2.12.2012
maataloustuottajaliitoittain seuraavasti

MTK

ETELÄ-POHJANMAA

Ilmajoki *)	26.11.	klo 10.00	Ilmajoen Kestikartano
Töysä	26.11.	klo 10.00	Säästöpankki
Isojoki	26.11.	klo 10.00	Osuuspankki
Jalasjärvi	26.11.	klo 19.00	Juustoportti
Kurikka	26.11.	klo 19.00	Tuottajain Maja
Kristiina	27.11.	klo 19.00	ABC-Kristiinankaupunki

*) 95-vuotisjuhlakokous

ETELÄ-SAVO

Kangaslampi	26.11.	klo 10.00	Ystävänkammari
Rantasalmi	29.11.	klo 10.00	Osuuspankki
Heinävesi *	29.11.	klo 13.00	Gasthaus
Jäppilä	30.11.	klo 10.00	Jäppilä-talo
Virtasalmi *	30.11.	klo 13.00	Yhteispalvelupiste

*) puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali

HÄME

Kuhmoinen	26.11.	klo 13.00	Paloaseman alakerta
Renko	26.11.	klo 18.30	Kylätalo Tukikohta, Asemintie 349, Renko
Sääksmäki	26.11.	klo 19.00	Valkeakosken Osuuspankki 3.krs, Valtakatu 9-11, Valkeakoski
Asikkala	28.11.	klo 10.00	Asikkalan kunnan valtuustosali, kahvi 9:30
Janakkala	28.11.	klo 18.00	Janakkalan Osuuspankki, Turenki
Nastola-Hollola -Lahti	28.11.	klo 19.00	Ravintola Voitto, Salpausselänkatu 8, 15110 Lahti, kahvi 18:30
Kärkölä	28.11.	klo 19.00	Villa Viertola, Vanhatie 5, Järvelä, kahvi 18:30

KAAKKOIS-SUOMI

Jaala-Kuusankoski	27.11.	klo 19.00	Lyylinmäki
Joutseno	27.11.	klo 19.00	OP Joutseno
Suomenniemi	27.11	klo 19.00	Säästöpankki
Valkeala	29.11.	klo 10.00	Valkeala OP

KESKI-SUOMI

Laukaa	28.11.	klo 19.00	Kuntala

PIRKANMAA

Luopioinen 1) 2)	27.11.	klo 18.30	Rautahovi
Tottijärvi 2)	27.11.	klo 18.30	Siuvon tila
Ruovesi 1) 2)	28.11.	klo 18.30	Osuuspankki
Lempäälä	29.11.	klo 10.00	Manttaalitalo
Pirkkala 1)	29.11.	klo 19.00	Pataravintola Mylly

1) vuosikokous, käsitellään sääntöjen vuosikokoukselle määräämät asiat

2) puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali vuodeksi 2013

POHJOIS-KARJALA

Juuka	26.11.	klo 10.30	Ala-Petra
Nurmes *	27.11.	klo 11.00	Laitalan Lomat
Valtimo	27.11.	klo 11.00	Laitalan Lomat

* Johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali.

POHJOIS-SUOMI

Muhos	25.11.	klo 12.00	Muhoksen seurakuntatalo

VARSINAIS-SUOMI

Raisio, Rusko ja Vahto	28.11.	klo 18.30	LähiTapiola, os. Eerikinkatu 6 b, Turku

Kokouksissa käsitellään maataloustuottajain yhdistysten sääntöjen 10 §:n 2 momentissa mainitut asiat; mm. hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistetaan jäsenmaksut vuodelle 2013. Kokouksissa toimitetaan yhdistysten johtokunnan tarvittavien jäsenten sekä muiden edustajien vaali eri tehtäviin.

Maataloustuottajain yhdistysten johtokunnat